

Introitus: *Jestliže dnes uslyšíte jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce ve vzdoru!* (Dopis Židům 3, 15)

Řekl jim: „Někdo z vás bude mít přítele, půjde k němu o půlnoci a řekne mu: ‚Příteli, půjč mi tři chleby, protože právě teď ke mně přišel přítel, který je na cestách, a já mu nemám co dát.‘ On mu zevnitř odpoví: ‚Neobtěžuj mne! Dveře jsou již zavřeny a děti jsou se mnou na lůžku. Nebudu přece vstávat, abych ti to dal.‘ Pravím vám, i když nevstane a nevyhoví mu, ač je jeho přítel, vstane pro jeho neodbytnost a dá mu vše, co potřebuje. A tak vám pravím: Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno.

Což je mezi vámi otec, který by dal svému synu hada, když ho prosí o rybu? Nebo by mu dal šтира, když ho prosí o vejce? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše vás Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“

Lukášovo evangelium 11, 5-13

Muži se odtud zvedli a zamířili k Sodomě. Abraham šel s nimi, aby je doprovodil. Tu Hospodin řekl: „Mám Abrahamovi zamlčet, co hodlám učinit? Abraham se jistě stane velikým a zdatným národem a budou v něm požehnány všechny pronárody země. Důvěrně jsem se s ním sblížil, aby přikazoval svým synům a všem, kteří přijdou po něm: ‚Dbejte na Hospodinovu cestu a jednejte podle spravedlnosti a práva, ať Hospodin Abrahamovi splní, co mu přislíbil.‘“

Hospodin dále pravil: „Křik ze Sodomy a Gomory je tak silný a jejich hřích je tak těžký, že už musím sestoupit a podívat se. Jestliže si počínají tak, jak je patrné z křiku, který ke mně přichází, je po nich veta; zjistím si, jak tomu je.“

Zatímco se muži odtud ubírali k Sodomě, Abraham zůstal stát před Hospodinem. I přistoupil Abraham a řekl: „Vyhladiš snad se svévolníkem i spravedlivého? Možná, že je v tom městě padesát spravedlivých; vyhladiš snad i je a nepromineš tomu místu, přestože je v něm padesát spravedlivých? Přece bys neudělal něco takového a neusmrtil spolu se svévolníkem spravedlivého; pak by na tom byl spravedlivý stejně jako svévolník. To bys přece neudělal. Což Soudce vši země nejedná podle práva?“ Hospodin odvětil: „Najdu-li v Sodomě, v tom městě, padesát spravedlivých, prominu kvůli nim celému místu.“ Abraham pokračoval: „Dovoluji si k Panovníkovi mluvit, ač jsem prach a popel: Možná, že bude do těch padesáti spravedlivých pět chybět. Zahladiš pro těch pět celé město?“ Odvětil: „Nezahladím, najdu-li jich tam čtyřicet pět.“ On však k němu mluvil ještě dále: „Možná, že se jich tam najde čtyřicet.“ Pravil: „Neudělám to kvůli těm čtyřiceti.“ I řekl: „Ať se Panovník nerozhněvá, když budu mluvit dále: Možná, že se jich tam najde třicet.“ Pravil: „Neučiním to, najdu-li jich tam třicet.“ Řekl pak: „Hle, dovoluji si promluvit k Panovníkovi znovu: Možná, že se jich tam najde dvacet.“ Pravil: „Nezahladím je kvůli těm dvaceti.“ Nato řekl: „Ať se Panovník nerozhněvá, promluví-li ještě jednou: Možná, že se jich tam najde deset.“ Pravil: „Nezahladím je ani kvůli těm deseti.“ Hospodin po skončení rozmluvy s Abrahamem odešel a Abraham se vrátil ke svému místu.

Genesis 18, 16-33

Proste, a bude vám dáno!

Všem, kteří se sklání k modlitbě, je samotná modlitba tajemstvím. A tím spíše její účinnost. A ještě jsme se naposled učili, že modlitba začíná tam nahoře, v nebi a zase tam končí. Smíme zmínit naši existenci a dokonce hlesnout naše hrůzy, ale nakonec stejně rychle stoupáme ke tvrzení že Boží je moc i sláva na věky – amen. A dost. A kde jsme potom my, naše úloha, naše možnosti.

Proč by se měl člověk vlastně přimlouvat? Abychom rozuměli Ježíšovým slovům ze čteného evangelia: *A tak vám pravím: Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám*

otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno...
musíme si přehrát jeden příběh ze života otce Abrahama.

A zase si to, jako minule, můžeme ilustrovat graficky. Tentokrát nikoli jako **V**, ale obráceně. Jako **A**. Modlitba začíná z Božího úmyslu, začíná rozhodnutím Božím, že se bude s Abrahámem bavit. Ale začíná tu na Zemi, začíná za humny nomádkého stanu. Začíná v rodinných záležitostech strýce Abrahama a synovce Lota. Tady, na lidské hroudě. Tedy dole. A pak vystoupá vzhůru až k pochopení Boží milosti a nakonec končí zase na zemi, ve chvíli, kdy Pán Bůh říká, že díky Abrahamovi byl zachráněn Lot. Teď to pojd'te sledovat důkladněji:

Svrchovaný Bůh poslal delegaci do Abrahamova nomádkého stanu, tam provedl scénu jak z Járy Cimrmana, když tři poslové zvěstovali narození syna téměř stoletému Abrahamovi a devadesátileté Sáře. Ta se tomu smála jako povedenému vtipu. Nicméně... Izák se později narodil. Tak to s tím Pánem Bohem už bývá...

Dva ze zvláštních třech hostů pokračovali k Sodomě a Abraham je vyprovázel. A tady slyšíme zvláštní Boží samomluvu, kterou je třeba dobře poslouchat! Bůh nechce celou záležitost v Sodomě vyřešit bez Abraháma. Jednak je to člověk, který je mu blízký a pak to bude praotec mnoha lidí a v důsledku toho bude požehnáním pro mnohé národy. A Hospodin zjevně Abrahamovi přeje.

To, co dělá Bůh, je přátelské a uctivé jednání

Mám Abrahamovi zamlčet, co hodlám učinit? Abraham je tu skutečně Božím přítelem! ¹
Pánové pokračují dále k Sodomě, ale Abraham zůstává stát tváří v tvář Hospodinu – či naopak. Výrazivo dovoluje oba významy. V modlitbě si člověk nemůže říct, že se bude modlit. Musí se mu postavit Bůh a on se pak musí postavit Jemu. Je to kontakt plný napětí.

Přátelé, modlitba začíná v Božím srdci, ale to srdce je tady na zemi, je s námi. A není s námi na rajských lukách, ale cestou do toho lidského pekla a zmatku. Pán Bůh nechce zamlčet ani nám svoji spásu, jako nechtěl zamlčet Abrahamovi, že Lota a jeho rodinu jde zachránit. A Abraham to pochopil, bere podíl a bojuje za záchranu lidí, tedy i jejich města.

To, co dělá Pán Bůh, je výchovné

Pán Bůh jedná s pohledem na Abrahamovy potomky, na budoucnost. Říká: *Abraham se jistě stane velikým a zdatným národem a budou v něm požehnány všechny pronárody země. Důvěrně jsem se s ním sblížil, aby přikazoval svým synům a všem, kteří přijdou po něm: „Dbejte na Hospodinovu cestu a jednejte podle spravedlnosti a práva, aby Hospodin Abrahamovi naplnil to, co o něm řekl. A tak se dívá i na nás. Vidí naši budoucnost!*

A tady učí Abrahama matematice. Zdá se, jakoby byl Abraham v obraze a měl přehled o občanské společnosti v Sodomě. Naopak, Pán Bůh to má promyšleno a má dokonalý přehled. Abraham se dostává do Božích čísel a učí se počty: 50-45-40-30-20-10 spravedlivých ². Tak člověk v přímluvné modlitbě objevuje Boží vůli po záchraně obyčejného člověka, zvířat i celé přírody. Na první pohled se zdá, že člověk může uhnout Boha k nějakému jednání. To tak ale není. Vždyť Pán Bůh je *uhnutý*

1 Izajáš 41, 8 „*A ty, Izraeli, služebník můj, Jákobe, tebe jsem vyvolil, potomku Abrahama, mého přítele...*“ a Jakubova epištola 2, 23 „*Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost‘ a byl nazván ‚přítelem Božím‘...*“

2 Vypráví se o chudém hornickém kraji, kde roli kazatele bylo odvracet ovečky od sázení. Už byli na tom tak, že se jim zdála čísla. Poslední peníze na ně pak sázeli a byli z toho smutní, když výhra nepřišla. Při každém kázání je kazatel káral. Pak jednou kázal na Abrahamovo počítání. A když končil, přišla za ním velice uctivě starší paní a ptala se: „Pane faráři, byl byste tak laskav a ještě jednou mi zopakoval ta čísla...“

směrem k milosti, kterou vždycky zastává především. Není třeba Jej přesvědčovat, chce to víc, než si dovedeme představit. A chce nás u toho mít. Proto se modlíme!

Abraham se mění a dostává se do Božího myšlení. Dostává se na vrchol. A v tu chvíli modlitba končí. A končí tak, jak začala. Hospodin odejde. Ne, Abraham nemá ani šanci říci: „Amen!“ Je konec. Pán Bůh jde zachraňovat Lota a podvrátit Sodomu. Krutá realita podvrácené Sodomy se nám nesmí ztratit za horizontem, kterým je spása těch, kteří se spasit nechali.

Jenže tím vše nekončí. Ten skutečný konec je až tam, kde Pán Bůh hodnotí svou spásnou misi. Když je Lot a dvě dcery v bezpečí, říká biblický text slova, která se musí číst nakonec: *Za časného jitra se Abraham vrátil k místu, kde stál před Hospodinem. Vyhlížel směrem k Sodomě a Gomoře a spatřil, jak po celé krajině toho okrsku vystupuje ze země dým jako dým z hutě. Ale Bůh, když vyhlazoval města toho okrsku, pamatoval na Abrahama: poslal Lota pryč ze středu zkázy, když vyvracel města, v nichž se Lot usadil.* (Genesis 19, 27-29) Bůh pamatoval na Abrahama, bez něj by to nedělal, potřebuje nás k tomu, co chce dělat, chce to dělat s námi, chce nás do toho zatáhnout.

To, co dělá Bůh, je přejné a radostné!

„...ať Hospodin Abrahamovi splní, co mu přislíbil.“ V té Boží samomluvě mluví Pán Bůh sám o sobě ve třetí osobě. Má radost z toho, když může znít požehnání! Přímo to zní to jako *beracha*/požehnání. Tedy přejně! Abraham má dostat v přímmluvné modlitbě motiv. Hospodin se chce radovat s Abrahamem a jeho dětmi. Vlastně je to dovětek ke zvěstování o narození Izáka, protože se tu dává osnova té výchovy pro potomky. Sodomska záchrana z milosti by měla být slabikována, má ji Abraham svým potomkům *přikazovat*.

Tady máme obsah a smysl modlitby. Má smysl se přimlout. Bůh začíná tu s námi na zemi, chová se k nám, jako k přátelům a vede nás vysoko do tajů své matematiky, sděluje nám to nejpodstatnější z nitra své milosti a pak s jde trpět a zachraňovat. Nakonec o všem mluví, jako bychom to nejpodstatnější udělali my. Nepochopitelně dává najevo, že své dílo dělá proto, že jsme s ním počítali... To je tajemství modlitby, proto: *Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno.* A nepřestávejte!